

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/67/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204041
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118204041.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobkyne: Mgr. H. P., B.. XX.XX.XXXX, bytom Š.U. XX, Veľký Šariš, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 300 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 300 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 17.04.2018 domáhala voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.005,61 eura. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14C 169/2014 o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy bola žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná. Rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 14C 169/2014 zo dňa 06.11.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.04.2016 nadobudol právoplatnosť dňa 03.06.2016. Poukázala na odôvodnenie predmetného rozsudku. Uviedla, že svoje práva musela brániť podaním pôvodnej žaloby. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže ako spotrebiteľka úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy, a preto finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 1.005,61 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť. Úver jej bol poskytnutý vo výške 1.000 eur a podľa zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 03.02.2012 mala zaplatiť 1.520 eur. V skutočnosti chcel žalovaný od nej prostredníctvom zrážok zo mzdy, podľa neplatnej dohody, získať sumu 1.625,61 eura, aj keď mu v tom čase už zaplatila 380 eur. Žalovaný mal nárok len na doplatenie istiny vo výške 620 eur (1.000 eur - 380 eur = 620 eur). Žalovaný sa tak chcel na jej úkor obohatiť o sumu 1.005,61 eur (1.625,61 eura - 620 eur) a v tejto sume požaduje primerané finančné zadosťučinenie.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Poukázal na to, že má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 14C/169/2014 zo dňa 28.12.2017, ktorým určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Má za to, že rozsudok Okresného súdu Prešov má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu uplatnenú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom výklade práva zo strany žalobcu. Na právnu úpravu nemajetkovej ujmy spotrebiteľa zakotvenú inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia sa podľa neho primerane vzťahujú ustanovenia náhrady ujmy podľa Občianskeho zákonníka. Z uvedeného potom vyplýva, že v prípade, ak osobitný právny predpis, ktorým je Zákon o ochrane spotrebiteľa neupravuje výšku finančného zadosťučinenia, v prípade ak

vzniku nemajetkovej ujmy, súd je povinný aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca uplatňuje svoje domnelé právo svojvoľne a zjavne bezúspešne, nakoľko sám neoznačil podstatné skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci (neuviedol, že sám bol s plnením istiny dlhodobo v omeškani). Žalovaný má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Je toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobca uhradil v súlade so splátkovým kalendárom len dve splátky: sumu vo výške 15 eur dňa 14.05.2012 a sumu vo výške 380 eur dňa 14.05.2012, t. j. dokopy uhradil len sumu vo výške 395 eur v súlade so splátkovým kalendárom. Žalobca následne prestal uhrádzať splátky, na výzvy a upomienky žalovaného nereagoval, nemal v úmysle sa mimosúdne dohodnúť, v dôsledku čoho sa dlh zo Zmluvy stal splatným dňa 22.10.2012. Žalovanému tak vznikli ignoráciou zo strany žalobcu ďalšie náklady na mediačné konanie, zasielanie výziev a upomienok na úhradu dlhu a tieto pokusy boli taktiež neúspešné. Žalovaný preto predložil dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola navyše uzatvorená na samostatnom liste papiera, zamestnávateľovi žalobcu. Žalovaný sa domnieva, že v prípade, ak by tento postup nezvolil (úhrada dlhu na základe zabezpečovacieho inštitútu), nikdy by zo strany žalobcu nedošlo ani len k úhrade istiny. Žalobca svojim konaním len preukázal, že nemá v úmysle uhradiť ani len istinu poskytnutého úveru. K úhrade istiny poskytnutého úveru došlo až dňa 11.02.2014, teda viac ako jeden rok po splatnosti dlhu, a to na základe zrážok zo mzdy vykonávaných zamestnávateľom (nie dobrovoľne zo strany žalobcu). Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na ochranu ľahostajného spotrebiteľa, ktorý si sám neplní svoje zmluvné povinnosti (neuhradí dobrovoľne ani len istinu). Navrhol žalobu zamietnuť.

3. Súd predmetný spor rozhodol dňa 16.10.2018 rozsudkom č.k. 10C 67/2018-48 tak, že výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom III. žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Predmetný rozsudok vo výroku II. nadobudol právoplatnosť dňa 01.12.2018.

4. V dôsledku odvolania žalovanej Krajský súd v Prešove ako súd odvolací zrušil uznesením č.k. 4Co 14/2019-74 zo dňa 11.04.2019 rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rozhodnutí konštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil avšak vo vzťahu k výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnenie rozhodnutia náležite nezdôvodnil. Súd prvej inštancie náležite neuviedol, ktoré konkrétne s ich vymedzením skutkové tvrdenia a okolnosti danej veci zohľadnil pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- eur. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalovaného a uplatnenými námietkami vo vzťahu dôvodnosti priznaného nároku lebo základ nároku žalobkyne je daný v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z., na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie správne poukázal, ako aj správne právne posúdil. Je nesporné, že žalobkyňa ako spotrebiteľka sa úspešne domohla ochrany svojich práv v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vedenom na Okresnom súd Prešov pod sp.zn. 14C169/2014.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinnými dôkazmi, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 14C 169/2014, opravným uznesením č.k. 14C 179/2014-113, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 14Co 9/2016, opravným uznesením sp. zn. 14Co 9/2016, žiadosťou o zrážky zo mzdy zo dňa 28.12.2012, vyjadrením žalovaného a zistil tento skutkový stav:

6. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 06.11.2015, č.k. 14C 169/2014-77, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co 9/2016-99 dňa 03.06.2016, určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá medzi účastníkmi dňa 03.02.2012 je neplatná. Súd v rozhodnutí uviedol, že účastníci konania uzatvorili dňa 24.5.2012 úverovú zmluvu a dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalobkyňa súhlasila, aby jej boli vykonávané zrážky zo mzdy vo výške mesačnej splátky 380 eur.

Predmetnou dohodou žalobkyňa ako dlžníčka súhlasila, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy. Zároveň bolo preukázané, že zmluva (rovnako aj dohoda) uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je tzv. štandardnou alebo formulárovou zmluvou a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z výsluchu žalobkyne vyplýva, že dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle ust. § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka bola žalobkyňa ako spotrebiteľ nútená podpísať spolu s úverovou zmluvou. Uzatvorením takejto dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

7. V rozsudku ďalej uviedol, že úverovou zmluvou zo dňa 3.2.2012 sa žalobkyňa poskytnutý úver vo výške 1.000 eur zaviazala vrátiť v celkovej výške 1.520 eur, čo predstavuje ročnú úrokovú sadzbu (p.a.) 156 %, keďže žalobkyňa mala úver splatiť v 4 mesačných splátkach po 380 eur, pričom priemerná úroková sadzba pri úveroch splatných do jedného roka bola v čase uzavretia zmluvy 14,1 % ročne. Ak ide o uvedenú zmluvnú odplatu za poskytnutie úveru, táto zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktorá by bola akceptovateľná z hľadiska dobrých mravov a nie je dôvod na iné ako na úžerné označenie takýchto úrokov. Výška úrokovej sadzby skoro 11-násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytované bankami v čase uzatvorenia zmluvy, čo je v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka resp. v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka) a z uvedeného dôvodu ich neprimeraná výška je väčšinou spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom a z uvedeného dôvodu v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka je úverová zmluva v časti úrokov neplatná. V tejto súvislosti súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo26/2011, v zmysle ktorého pokiaľ ide o neplatnosť úrokov, tieto sú neplatné v plnom rozsahu a v danom prípade ich nie je možné modifikovať. Súd v prejednávanej veci poukázal aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadenej pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorými v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ďalej súd poukázal na skutočnosť, že sa v danom prípade jedná o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá musí obsahovať zákonné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z., pričom je nesporné, že žalovaný takýmto spôsobom obchádza zákon a z tohto dôvodu je táto zmluva neplatná na základe § 39 Občianskeho zákonníka a keďže je neplatný základný právny vzťah, teda úverová zmluva, nemôže byť platný ani zabezpečovací inštitút, teda dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá má akcesorický charakter k základnej (úverovej) zmluve. Dôsledkom neplatnosti zmluvy je, že zmluvné strany si majú vrátiť to, čo si navzájom plnili, pričom totožný záver by vyplynul aj zo skutočnosti, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti (napr. úroková sadzba, RPMN, priemerná RPMN, konečná splatnosť úveru), čo predstavuje iba základné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom 129/2010 Z.z. v platnom znení a z týchto dôvodov by bol úver bezúročný a bezpoplatkový, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá sa nevzťahuje len na istinu úveru, je preto v rozpore so zákonom (§ 39 OZ), keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku a preto by bola aj z toho dôvodu neplatná. Súd zároveň poukázal na argumentáciu žalobkyne v súvislosti s ustanovením § 5a zákona č. 250/2007 Z.z., pričom z tohto ustanovenia je v prejednávanej veci potrebné uviesť, že aj keď bola dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá vo forme osobitnej listiny, z výsluchu žalobkyne jednoznačne vyplynulo, že táto nebola žiadnym spôsobom poučená o dôsledkoch uzavretia tejto dohody a ani nemala možnosť odmietnuť ju, preto je dohoda neplatná aj z dôvodu rozporu s citovaným ustanovením zákona. Z výsluchu žalobkyne zároveň vyplynulo, že táto nemala skutočnú vôľu uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, preto u nej zároveň absentuje zhoda jej vôle s prejavom pri tomto právnom úkone a pre nedostatok vážnosti v zmysle § 37 ods. 1 OZ je napadnutá dohoda, podľa názoru súdu, aj z tohto dôvodu, absolútne neplatným právny úkonom. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd žalobe vyhovel a určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá medzi účastníkmi dňa 3.2.2012 je neplatná, pričom pokiaľ žalovaný poukazoval na nedostatok nalievavého právneho záujmu z dôvodu, že žalobkyňa neboli vykonávané zrážky zo mzdy, súd poukazuje na to, že žalovaný listom zo dňa 28.12.2012 požiadal zamestnávateľa

žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy a iba samotná skutočnosť, že k vykonaniu zrážok nedošlo, nesvedčí o tom, že by nebol daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody, a to aj s poukazom na to, že žalovaný na základe dohody o zrážkach zabezpečil sumu 1.000 EUR, ktorú navyšil o „príslušný poplatok“ 520 eur, pričom v dohode o zrážkach zo mzdy síce uviedol ako variabilný symbol č. úverovej zmluvy, avšak žiadnym iným spôsobom nešpecifikoval záväzok žalobkyne, ktorý mal byť zabezpečený touto dohodou, navyše v dohode uvádza, že sa má jednať o zabezpečenie zmenky, ktorá však nie je konkrétne špecifikovaná v rámci tejto dohody a v tomto ohľade postráda aj náležitosť určitosti právneho úkonu v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, čo má taktiež za následok neplatnosť právneho úkonu.

8. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.04.2016, č.k. 14Co 9/2016-99, napadnutý rozsudok potvrdil poukazujúc na správne skutkové zistenia zo strany prvostupňového súdu a za správny považoval aj ním prijatý právny názor o neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy v celom rozsahu pre rozpor s viacerými ustanoveniami zákona a s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

9. Z oznámenia žalovaného zamestnávateľa žalobkyne zo dňa 28.12.2012 vyplýva, že dňa 3.2.2012 uzavreli sporové strany zmluvu o úvere, na základe ktorej bola žalobkyňa povinná splácať poskytnutý úver a na zabezpečenie jeho splatenia vystavil žalovaný dňa 08.12.2012 vlastnú zmenku, v ktorej sa dlžník zaviazal na rad žalovaného ako svojmu veriteľovi zaplatiť zmenkovú sumu 1.389,45 eura spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy od 22.10.2012 a súčasne v prípade omeškania platiť zákonný úrok vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 13.12.2012. Vzhľadom na to, že žalobkyňa ako dlžník neplnila svoje záväzky žiadal žalovaný zamestnávateľa žalobkyne ako dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka mesačne podľa dohody o zrážkach zo mzdy. Dlžník z celkovej dlžnej sumy splatil 380 eur. Dlh predstavuje 1.625,61 eura.

10. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že v čase, keď brala úver boli v zložitej situácii. Manžel prišiel o prácu, ona bola na materskej so štvrtým synom. Následne sa zamestnala ako učiteľka klávesových nástrojov. Snažila sa takýmto spôsobom zabezpečiť rodinu. Manžel bol naďalej nezamestnaný. Neboli však schopní splácať úver. Asi po dvoch nesplatených splátkach jej začal žalovaný zrážať zo mzdy dvojnásobnú výšku splátky, podľa jej názoru išlo o neseriózne riešenie. Brala úver vo výške asi 1.000 eur. Do momentu, kým jej boli vykonávané zrážky zo mzdy zaplatila 380 eur, potom jej bola zrazená zo mzdy suma 1.625,61 eura. Zo strany žalovaného bola kontaktovaná telefonicky, rovnako bol telefonicky kontaktovaný aj jej zamestnávateľ, hoci sa to snažila držať ako diskretnú informáciu.

11. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

15. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá

neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

17. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

18. V prejednávanej veci je zřejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie jej práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 14C 169/2014, v dôsledku čoho bolo určené, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá medzi účastníkmi dňa 03.02.2012 je neplatná. V rozsudku zo dňa 06.11.2015, č.k. 14C 169/2014-77, súd prijal záver, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a zároveň je aj neplatná podľa § 37 a § 39 OZ. Súd v predmetnom rozsudku konštatoval, že úverová zmluva, ktorá mala byť zabezpečená dohodou o zrážkach zo mzdy, je v časti úrokov neplatná z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Žalovaný takýmto spôsobom teda obchádza zákon a z tohto dôvodu je táto zmluva neplatná na základe § 39 OZ a keďže je neplatný základný právny vzťah, teda úverová zmluva, nemôže byť platný ani zabezpečovací inštitút, teda dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá má akcesorický charakter k základnej (úverovej) zmluve. Ďalej bolo konštatované dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. V neposlednom rade vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobkyňa nemala skutočnú vôľu uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, preto u nej zároveň absentuje zhoda jej vôle s prejavom pri tomto právnom úkone a pre nedostatok vážnosti v zmysle § 37 ods. 1 OZ je napadnutá dohoda aj z tohto dôvodu absolútne neplatným právnym úkonom. Rozsudok, na základe ktorého si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje svoj nárok bol predmetom preskúmania odvolacím súdom, ktorý ho potvrdil ako vecne správny.

19. Z uvedeného je nepochybné, že žalovaný si na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy uplatnil u zamestnávateľa žalobkyne zrážky zo mzdy, pričom súdy (prvoinštančný aj odvolací) konštatovali neplatnosť tejto dohody o zrážkach zo mzdy. Bol to samotný žalovaný naformuloval neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy a takéto konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobkyňi. S ohľadom na to je podľa názoru súdu naplnený vyššie uvedený základný predpoklad uplatneného nároku na finančné zadostučinenie a to, že boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa vyplývajúce z osobitných právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľov.

20. Pri určení výšky finančného zadostučinenia vychádzal súd z toho, že finančné zadostučinenie má satisfakčnú, sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. V danom prípade bolo súdom prihliadnuté na skutočnosť, že žalovaný uplatnením zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody vyvolal u žalobkyne stav, ktorý jej nebol príjemný, pretože kvôli nepriaznivej životnej situácii, v dôsledku ktorej nebola ďalej schopná riadne splácať žalovaným poskytnutý úver aj s neprimeranými úrokmi, bola kontaktovaná zo strany žalovaného telefonicky, rovnako bol telefonicky kontaktovaný aj jej zamestnávateľ, hoci sa to snažila držať ako diskrétnu informáciu. Tento nepríjemný stav právnej neistoty musela riešiť podanou žalobou o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Rovnako bolo v danom prípade prihliadnuté aj na skutočnosť, že žalobkyňa do momentu, kým jej boli vykonávané zrážky zo mzdy zaplatila 380 eur, potom jej bola zrazená zo mzdy ešte suma 1.625,61 eura (žalovaný uvedené tvrdenie nerozporoval). Išlo o sumu vysoko prevyšujúcu poskytnutý úver, ktorý ako vyplýva z právoplatného rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14C 169/2014-77 bol

bezúročný a bezpoplatkový. S ohľadom na vykonané dokazovanie možno prijať záver, že žalovaný pri kontrahovaní úverovej zmluvy využil tieseň žalobkyně a poskytol žalobkyni úver za nevýhodných podmienok (nepriemeraný úrok), pričom spolu s úverovou zmluvou bola žalobkyňa nútená podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola v konečnom dôsledku posúdená súdom ako neplatný právny úkon. Vychádzajúc z konkrétnych okolností tohto prípadu považoval súd za primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyně finančné zadostučinenie vo výške 300 eur, ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke dostatočnú satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľov.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.